

של האוניברסיטה להוראה מרחוק – בזום, והקיף 4,156 סטודנטים. הוא כחן את היקף החשיפה של הסטודנטים לנגיף, החשש לחלות או להדביק אחרים, ראגות כלליות ואישיות הקשורות לנגיף, חוויית הלמידה מרחוק ורמת ההתמודדות הנתפסת.

הממצאים העלו כי 10.7% מהסטודנטים (444 איש) היו בכידור עקב חשש להידבקות. תשעה סטודנטים (0.2%) מתוכם נדבקו בקורונה. כשני שלישי מהסטודנטים שנשאלו (65.8%) השיבו שהם חוששים מהידבקות לפחות במידה בינונית. וכמעט כולם (93%) השיבו שהם חוששים לפחות במידה בינונית מכך שכן משפחה או חבר יחלה בקורונה.

ההיבט המדאיג ביותר את הסטודנטים בכל הקשור לנגיף היה העמימות סביב הסיום של מצב החירום: שני ההיבטים הנוספים שהראיגו אותם במידה שווה הם: "ההתפשטות המהירה של הנגיף בעולם", ו"המגבלות שהוטלו על חיי היומיום". במדר הסטודנטים, הסטודנטים דיווחו כי הקושי הגדול הוא הדאגה לבני משפחתם, אחריו הקושי הכלכלי, והבדירות במקום השלישי. הדאגה לבריאותם האישית צוינה בשכיחות הנמוכה ביותר, אולי בשל גילם הצעיר.

יש פן נוסף למגפה הנפשית הזאת: כמי שמשרדו מייצג לקוחות סטודנטים רבים שפנו אליו במהלך שנת הקורונה, עו"ד מוטי ארד טוען, כי חייהם הלחוצים ורבי המשימות של הסטודנטים ככלל ובשנת הקורונה בפרט – הופכים אותם לאוכלוסייה המועדת לתאונות. בין שמדובר בתאונות דרכים, תאונות עבודה, תאונות ביתיות עקב הלמידה מרחוק או תאונות שונות בשטחי הקמפוס. עם החזרה לשגרה, הוא מסביר, מובן שפגיעה פיזית הדורשת החלמה ממושכת, נושאת השלכות קשות על הסטודנט, הבאות לידי ביטוי בין היתר בהפסד חומר לימודי, הפסד שכר ממקום העבודה, הוצאות רפואיות ניכרות ולעיתים אף פגיעה בלתי הפיכה המותירה אותם עם נכות שתשפיע על כל מהלך חייהם ואף על עתידם המקצועי. סטודנטים רבים, בשל גילם הצעיר, ולרוב בשל היעדר ניסיון בהתמודדות עם תביעות לנזקי גוף, אינם מודעים לזכויותיהם לפיצוי בשעת פגיעה. כמו כן הם אינם מודעים לחובותיהם, אשר הפרתם עלולה להביא לחיובם בפיצוי, ומאידך לזכויותיהם העשויות לזכותם בפיצוי.

במדד הסטודנט, הסטודנטים דיווחו כי הקושי הגדול הוא הדאגה לבני משפחתם, אחריו הקושי הכלכלי, והבדירות במקום השלישי. הדאגה לבריאותם האישית צוינה בשכיחות הנמוכה ביותר, אולי בשל גילם הצעיר

כל הדרך לפיצויים

על מנת לסייע לסטודנט שנפגע לצאת מהברוד וממבוך הכללים בנושא ביטוח נגד תאונות אישיות ובתביעות נזקי גוף, ביקשנו מעו"ד מוטי ארד להשיב על מספר שאלות הנפוצות בנושא ואשר יש להם נגיעה לחיי סטודנט.

לגזור ולשמור:

האם הסטודנט מבוטח אוטומטית נגד תאונות אישיות במוסד האקדמי שאליו הוא נרשם?
"עקרונית, כל סטודנט מבוטח במסגרת ביטוח אחריות של הנהלת המוסד".

האם זה כולל גם פעילות חוץ לימודית ברחבי הקמפוס? כמו הפגנות, מסיבות, פעילות חברתית או ספורט עצמאי?
"כמובן. כל מה שקורה בשטח הקמפוס ושייך לו, נמצא תחת האחריות של המוסד האקדמי. במקרים בהם יש משהו ספציפי כמו מרצה או איש אחזקה שגרם ברשלנות לפגיעה בסטודנט, האחריות לכך חלה גם עליו".

האם תביעה נזיקית שוללת את הזכות לתבוע נזקים מפוליסת ביטוח תאונות אישיות של סטודנטים?
"מדובר באחד המקרים הבודדים בדיני הנזיקין בהם מקבל הנפגע מעין 'פיצוי כפול'".

סטודנט שנפגע במסגרת עבודתו, את מי הוא תובע?
"סטודנטים רבים נאלצים לעבוד בשורה של עבודות שלא מציעות תנאים בטיחותיים אופטימליים. בין אם מדובר במלצרות, אבטחה, בניין, מכירות פרונטאליות וכו'. תאונות עבודה הינן שכיחות למדי, ומאחר ולפגיעה משמעותית יש השלכות קשות עבור הסטודנט, ישנה חשיבות יתרה בהכרת הגורמים מהם זכאי הסטודנט לתשלום עקב פציעתו".

תסביר בבקשה.

"במקרה של תאונת עבודה הסטודנט צריך להגיש תביעה למוסד לביטוח לאומי שיקבע לו אחוזי נכויות זמניות ונכות צמיתה, ובהתאם לכך – הוא יהיה זכאי לקבל מענק או קצבה חודשית.

במידה והסטודנט נפגע במקום עבודתו ויזכר כי תנאי העבודה היו בלתי בטיחותיים, שלא היו אמצעי מיגון ולא ניתנה לו הדרכה מתאימה – הוא צריך להגיש תביעה נגד המעסיק שלו בתביעה נזיקית 'רגילה' בה יצטרך להוכיח את רשלנות המעביד".

סטודנט נפגע בתאונת דרכים שאירעה באשמתו, האם הוא זכאי לפיצוי?

"שאלת האשם בכל הנוגע לתאונות דרכים רלוונטית אך ורק לנושא הנזק שנגרם לרכב. כלומר, לנזקי הרכוש. בכל הנוגע לנזקי גוף, חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים קובע, כי מי שנפגע בתאונת דרכים זכאי לפיצוי בגין נזקיו – בין אם התאונה אירעה באשמתו, ובין אם לא. חשוב לציין, כי לא ניתן לתבוע במסגרת תביעה אחת הן את נזקי הרכוש (דהיינו הנזק שנגרם לרכב) והן את נזקי הגוף".

מתי שאלת האשם בכל זאת רלוונטית: סטודנט שנפגע ברכב עם נהג ללא ביטוח חובה בתוקף. האם הוא זכאי לפיצוי?

"החוק מחייב לעשות ביטוח חובה לכל רכב שעולה על הכביש. עקרונית, כל מי שנפגע בתאונת דרכים זכאי לפיצוי על נזקי הגוף. במקרים בהם נהג הרכב לא

היה מודע להיעדרו של ביטוח חובה, ניתן לתבוע את קרנית – הלא היא הקרן לפיצוי נפגעי תאונות דרכים. יש לשים לב כי ישנה חשיבות רבה לחידוש ביטוח החובה במועד. זאת מכיוון שלאחר שקרנית משלמת לנפגע התאונה, היא לרוב מגישה תביעה נגד נהג הרכב הלא מבוטח בקשר לכספים ששילמה לנפגע".

מה קורה בשסטודנט נפגע בהולך רגל בתאונת פגע וברח?

"במקרה שאין את פרטי הרכב הפוגע, הוא יכול לתבוע את קרנית כמו גם במקרה שהוא נפגע כנוסע ברכב שהנהג שלו לא עשה ביטוח חובה".

סטודנט נפגע בתאונה ואיבד את יכולתו לעבוד בעבודה המכלכלת אותו לתקופה ממושכת. האם ניתן לדאוג לסטודנט לכסף למחייה עד למועד סיום התביעה?

"פעמים רבות מי שנפגע בתאונת דרכים, זקוק לפיצוי מיידי על מנת לממן את הטיפול הרפואי והוצאות המחיה. המצב קשה שבעתיים אצל סטודנטים אשר אין להם חסכוניות או אמצעים שיאפשרו מחייה בכבוד במהלך ההחלמה.

לצורך כך, החוק מאפשר לדרוש מחברת הביטוח 'תשלום תכוף' שמטרתו לסייע במימון ההוצאות הנ"ל. יצוין כי מדובר במנגנון המיועד לתביעות על פי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים בלבד.

'תשלום תכוף' הינו תשלום מיידי המשולם לנפגע תאונת דרכים על חשבון הסכום הסופי שייפסק לו בסיום הטיפול בתביעתו. או בלשון החוק: 'עד להחלטה הסופית בעניין הפיצויים'. מטרתו של 'תשלום תכוף' הינה מקור סיוע ראשוני, מהיר וזמני לנפגע או לתלוייו (במקרה של תאונות קטלניות בהן הנפגע נהרג) עד למתן פסק דין בתביעתו לפיצויים ו/או קבלת הפיצוי הסופי במסגרת הסכם פשרה מול חברת הביטוח".

בעל תפקיד מנהלי במוסד הלימודים, טוען לנזק נפשי משמעותי עקב התפרצות מילולית של סטודנט בעקבות תקלה ו/או קושי מנהלי. האם הסטודנט יחויב בפיצוי?
"התשובה הקצרה היא – כן. סטודנט, היוזר בדבריד".
הורי סטודנט סובלים ממצב סיעודי. האם נטל כלכלתם ונשיאתם בשכר של מטפל צמוד, מוטל על ילדם הסטודנט?

"כמובן שלא מצופה ואף לא יכול להיות מצופה מסטודנט לשאת בשכר מטפל ולסעור את הוריו. אנשים רבים מבוטחים בביטוח הכולל כיסוי למצב סיעודי במסגרת קופת החולים, אף מבלי ידיעתם. חשוב לציין כי עם הפנייה למימוש פוליסת סיעוד, התביעה עלולה להידחות אף אם אין ספק כי בעל הפוליסה נמצא במצב סיעודי. חשוב לא לקבל את רחיית התביעה כסוף פסוק.

למרבה הצער בשנים האחרונות מדיניות התביעות של תאגירי הביטוח נעשתה כל כך אכזרית ומנוכרת, עד שאין סיכוי לשכנע אותם לחזור בה ממכתבי רחייה. מאידך, הגשת תביעה לבית המשפט עשויה ליצור 'מוטיבציה' אצל המבטחת להכיר בקיומו של מצב סיעודי, ולשלם את התגמולים עוד בטרם 'התניע' תהליך הטיפול בתיק".

עו"ד מוטי ארד, בעלים ומייסד משרד עורכי דין, מומחים בתביעות נזקי גוף עקב רשלנות רפואית, תאונות דרכים, תאונות עבודה ותביעות ביטוח

עו"ד מוטי ארד